

har gjort noget, der i og for sig ikke var stiftet til at hidføre Forbrydelsens Maal, men som han troede var stiftet dertil, maa han ligeledes paa en tydelig Maade tilkjendegive, at det var hans Alvor at forhindre Forbrydelsen der ved, at han gjør om igjen, hvad han tidligere har gjort, i den Tro, at det var stiftet til at hidføre Forbrydelsen. Jeg troer altsaa, det vil være rigtigt al lade dette Stykke af § 45 blive staaende. Der er endelig under Nr. 45 stillet et Forslag, som gaaer ud paa, at der skal tilføies § 62, som handler om Sammenstød af Forbrydelser, et nyt Stykke, nemlig, at en Forbrydelse ikke bliver straffri, fordi den er udført som Middel til at begaae eller forðølge en anden Forbrydelse. Jeg vil dog bemærke, at en saadan Bestemmelse ikke hører hjemme i denne Paragraph, og derhos er fuldstændig overflødig; thi det følger af sig selv, at den Handling, der er en Forbrydelse, maa være en Forbrydelse.

Tilbage staae de 4 smaa Forslag under Nr. 39, 40, 41 og 42, som i grunden ere eet Forslag, og Forslaget under Nr. 43. Alle disse Forslag gaae ud paa at forandre enkelte Ord. Jeg vil indrømme de ærede Stilleres af Forslagene under Nr. 39—42, at det Ord „Anstifteren“, som findes i Lovudkastet, i og for sig ikke har nogen rigtig god Klang, men ikke destomindre vil jeg dog fraraade at ombytte det med det Ord, de her have foreslaaet. Jeg kan forsikre, at det ikke blot har været Gjensstand for Overveielse overhovedet at finde et andet Udtryk for Ordet „Anstifteren“, men at man specielt gjentagne Gange har tænkt paa Ordet „Ophavsmanden“, som jo laa saa nær; naar man ikke destomindre ikke har troet det rigtigt at indsætte Ordet „Ophavsmanden“ i Lovudkastet paa disse Steder, saa er det, fordi Ordet „Ophavsmanden“ nærmest maa opfattes som noget andet end det, man her tænker at ville betegne ved Ordet „Anstifteren“. Ved „Ophavsmanden“ tænker man i Almindelighed — det er i alt Fald ganske sikkert, at det kan forstaaes saaledes, — paa den egentlige Gjærningsmand. Naar der er Spørgsmaal om, hvem der er Ophavsmanden til en Forbrydelse, til et Drab eller til en anden Ugjerning, saa tænker man nærmest paa den, som har udført Gjærningen; men det er ikke dette, der

haves for Die i disse Bestemmelser. Her tales jo ikke om den, der selv har udført Gjærningen, men om den, som saa at sige har indgivet en Anden Ideem om at udføre den. Det gælder i al Fald med Hensyn til dette Ord, som det gælder med Hensyn til et Ord, der er foreslaaet forandret i § 54, nemlig „Complot“ til „Sammenrottelse“, at, naar der overhovedet i disse Paragrapher er sat Ordene: „Anstifteren“, og „Complot“, saa er det, fordi disse Ord i Systemet, i Videnskaben have en vis Betydning. Altsaa for at forebygge, at der skal opstaae nogen Tvivl om, hvad der egentlig er Meningen, har man føiet disse Ord til. Naar man da vil ombytte disse Ord med andre, saa vil det, man tilsigter at forebygge, forsaavidt ikke opnaaes. Jeg vil derfor ogsaa ansee det for det Rigtigste, at man i saa Henseende lader det forblive ved Udkastet.

Suel: Det er blot nogle ganske enkelte Bemærkninger, jeg skal tillade mig i Anledning af, hvad der er fremsført af det ærede Medlem for Viborg Amts Ste Valgkreds (Klein) med Hensyn til 3 af de af mig stillede Endringsforslag. Hvad Udtrykket „Anstifteren“ angaaer, saa er jeg ikke bleven overbevist af, hvad det ærede Medlem bemærkede; jeg troer vedblivende, at Ordet „Ophavsmand“, der netop betegner den, fra hvem Forbrydelsen fra første Færd udgaaer, vil være et aldeles tilstrækkeligt betegnende Ord for det Begreb, der skal udtrykkes. Hvad angaaer det Endringsforslag, jeg har stillet til § 40 under Nr. 32, og som gaaer ud paa at opstille Wren som et af de Retsgoder, der hjemle det yderste Nødværg, saa har jeg nu opnaaet den Hensigt, jeg har havt med at stille Forslaget, og jeg tager det derfor tilbage. Det var nemlig kun min Agt derved at tilvejebringe et Fortolkningsmiddel i Fremtiden med Hensyn til Ordet „Velfærd“. Efterat jeg nu af et æret Medlem, der staaer denne Lov saa nær, har faaet den Forklaring, at Wren ogsaa efter hans Mening vil hjemle det yderste Nødværg i de Tilfælde, hvor Væreskrænkelsen er af en saadan Beskaffenhed, at den gaaer ud over Vedkommendes Velfærd, er jeg fuldstændig tilfredsstillet og tager derfor mit Forslag tilbage.